

„Србију на јесен чека ескалација радничког незадовољства, ситуација је веома напета и може да дође до општег хаоса“, недавно је изјавио председник синдиката „Независност“ Бранислав Чанак. Овакве најаве вруће политичке и социјалне јесени могу се чути свакодневно. Чанак сматра да радници више неће сами себе повређивати, већ ће свој гнев усмерити ка онима који су одговорни за њихову ситуацију. „Ово што се дешава са људима којима није преостало ништа него да себи секу прсте сигнал је да смо на самом дну. Не изненађује ме та неосетљивост власника према људима који немају за голо преживљавање. Зашто би они били осетљиви када није ни држава. Те људе су они издали.“

У Србији се наставља тренд да на месечном нивоу без посла остаје 10.000 радника. Од краја децембра до краја марта без посла је остало приближно 30.500 радника. Очај, безнађе и беспарица сваке недеље натерају бар десетак Крагујевчана да на продају понуде гробове најближих чланова фамилије. Уступање гробова за новац психијатри у Крагујевцу доводе у ранг одсецања прстију или претње самоубиством. Од 1. јула 200.000 радника остаће без здравственог осигурања јер послодавци нису платили доприносе. Десет хиљада предузећа треба још да се приватизује и у том процесу још око 70.000 радника остаје без посла. Запослени у текстилној индустрији, којих је раније било 200.000, а данас само 45.000, свакодневно штрајкују. Већ неколико месеци радници „Нитекса“ траже својих 11 хиљада динара, што је испод минимума који је држава прописала. Они не траже оно што им законски не припада, већ само да преживе. Нико није нашао за сходно да контактира ове људе. „Чули смо како нас исмевају, да причају да нисмо нормални и да не знамо шта радимо“, каже председник штрајкачког одбора грађевинара Небојша Јовановић.

Велики број приватизација у Србији сведен је на промет некретнина и злоупотребу права коришћења грађевинског земљишта, а на штету државе и самих грађана, при чему ће закон о уређењу простора и изградњи, који је у припреми, дозволити да корисници конвертују то право у власништво уз одређену надокнаду. Тако ће и процес тајкунизације добити своју завршну легалистичку форму. Према незваничним проценама, због постојања монопола живот је у Србији скупљи за 20 до 30 одсто, а највећи монополиста је сама држава која контролише јавна предузећа и њихове услуге. Највећа ставка у породичним трошковима у првом кварталу ове године и даље је храна за коју се

издваја скоро 41 одсто прихода. Тек сваки трећи грађанин уписан у бирачки списак заокружио је своје представнике на последњим локалним изборима. Апстиненти су тако забележили победу на још једном гласању и то убедљиву, јер су имали много више гласова него све партијске листе заједно.

Све су ово потресне чињенице нашег свакодневног живота и могли бисмо их набрајати унедоглед. Безнађе, губљење вере у институције државе, пљачкашка приватизација, ендемска корупција, криминалне афере, тајкунизација државе, све већа апстиненција бирача, разарајуће осећање немоћи грађана да могу нешто у друштву да радикалније промене обележавају нашу политичку и социјалну ситуацију. Присутно је опште неповерење у политичаре, политичка и идејна конфузија и морално растројство. Идеолошке искључивости све више нарастају мада се у друштву одржава привид уравнотеженог вођења политике.

Међутим, ипак постоји партија која нам поручује да није одустала од својих циљева и узвишене политичке мисије. Напротив, након убедљивог пораза на протеклим парламентарним изборима, она излази са ново-старим националним програмом и спасоносним идејама. Демократска странка Србије и њен председник су на седници Главног одбора покренули историјску иницијативу за ново национално окупљање и то изнад свега национално одговорних странака. Изнет је резолутан став да ДСС може учествовати само у власти коју би сачињавале странке националне опозиције. Одговор на све драматичнију кризу нашег друштва ова странка је нашла у анахроном и политички неделотворном позиву на још једно национално окупљање а да при томе није нашла за сходно да каже реч критике на свој рачун јер је вршила непосредно власт у овој земљи у неколико влада. Интересантно је да у документима усвојеним на овом главном одбору не постоји више ни декларативно опредељење ове странке за учешће Србије у европским интеграцијама. Очигледно је да Војислав Коштуница тражи политичку формулу за свој месијански премијерски повратак. Као да та странка није била у власти у време највећих криминалних афера, најразорнијих приватизација, стварања тајкунских монопола, великог и драстичног осиромашења грађана и повећања незапослености. Она се понаша као да никада није ни излазила из опозиције и да се тек сада ужурбано спрема да преузме остваривање својих епохалних државотворних идеја.

У овом новом националном окупљању сада се налазе и национално увек свесни и одговорни представници Српске радикалне странке, уз прочишћене и упристојене напредњаке. Поред националног окупљања ова странка предлаже одржавање ванредних парламентарних избора и расписивање референдума о чланству Србије у Северноатлантском пакту. Овако конципиране политичке иницијативе класичан су пример одсуства реалног сагледавања ситуације у Србији. Шта значи радницима који штрајкују државотворна идеја ДСС-а о организовању референдума о чланству у НАТО

савезу или окупљање национално одговорних странака? Све је то већ виђени политички играчки игран веома неуспешно крајем 20. века. Опседнутост псеудодржавношћу и националном мисијом претвара се у овим политичким околностима у фарсу у којој здушно учествују функционери ДСС-а, и то они који су у протеклој влади били оличење бахатости, ароганције, корупције и непотизма. Сада ти исти људи побожно слушају свог партијског вођу за кога је јасно да га је прегазило време и да његове идеје о националном окупљању и референдуму о НАТО немају смисла јер су само израз политичког аутизма и неспособности да се отворе унутар странке пре свега социјална и егзистенцијална питања, али и дебата о перспективама странке. Начин на који се и даље руководи ДСС-ом само је још један пример жртвовања странке због политичких фикција њеног председника који није спреман да прихвати неминовност промене.

„Имамо урушавање српске привреде, нова задуживања земље, отпуштање радника, нове порезе и намете, српска привреда срља у пропаст, земља улази и у озбиљна социјална искушења која власт не може решавати новим лажним обећањима. Поред економског пустошења земље на удару су и моралне вредности, просвета и култура, црква, све оно што чини нашу националну самобитност. На удару је све што је српско. Скоро да не постоји данас више ниједна вредност и светиња српског народа на коју се не баца дрвље и камење. На делу је примитивна пропаганда да нам наше националне културе и наше национално писмо нису од користи за улазак у ЕУ и светлу будућност. Овом пропагандом која се заснива на инфериорном и поданичком духу све што долази споља, са стране Запада је добро, а све што је српско самим тим што је српско нема никакву вредност. Највиши представници западних сила јасно су саопштили да је њихов циљ да Србија постане чланица НАТО.“

Ово су главне одреднице говора Војислава Коштунице са седнице Главног одбора ДСС-а из којих се може видети до које мере у нашим странкама владају некритичност, идеолошка заслепљеност и ригидност. Све се може мењати осим страначких вођа и његове одане свите. Овакав Коштуничин наступ показује његову фарсичну убеђеност да је и након двадесет година од разбијања Југославије и даље примарно решавање пре свега српског националног питања и то на начин како је то чињено у то време. Управо су прошли парламентарни избори показали да ДСС своју „доследност“ у одбрани српског националног питања, и то пре пре свега одбраном Косова, није могао да адекватно политички капитализује. Очигледно је да тако брањена национална политика нема ону снагу коју је имала у време разбијања савезне југословенске државе. Губљење везе са реалношћу је основна опасност за сваку владајућу странку и државну политику. Веома се лако склизне у тај зачарани свет политичког слепила, у свет који обитава само у министарским кабинетима и поданичким медијима.

Изјаве председника Републике Бориса Тадића показују нам да ни он није имун на олако

губљење везе са стварним стањем у друштву поготово када у настојању да критикује опозиционе странке за њихово нерешавање хроничних проблема у Србији покушава да амнестира Демократску странку од одговорности за учешће у власти у претходној коалиционој влади Војислава Коштунице. Он при томе с правом износи став да су покретачи идеје о расписивању референдума о НАТО изгубили контакт са реалношћу. Међутим, председник Републике не сме да дели политичке лекције опозиционим политичарима, оптужујући их да они покушавају да профитирају на невољи која је задесила Србију и да су изгубили морално право због свог ранијег учешћа у власти, будући да је у то време и Демократска странка била на власти.

Када ствари стоје овако лоше у нашој земљи, поставља се питање шта данас мора бити главна порука грађанима Србије. Уверени смо да та порука гласи да је неопходно ново национално окупљање и договор са народом за унутрашњу обнову и промену. Неопходно је национално окупљање са циљем да се у Србији што пре организују избори и одржи референдум о уласку у НАТО, што све нуди ДСС. Реално вођење националне политике јесте битно, али се она не може остваривати ако се не решавају социјални, економски и друштвени проблеми нашег друштва. Позивати се изнова на формирање национално одговорне владе само је израз немоћ некада веома релевантне странке да изађе из затвореног круга везаности за тзв. државотворне идеје које су изгубиле свој политички потенцијал. Ако странка као начело своје политике истиче истински патриотизам и васпитање младих у духу љубави према отаџбини, и да једино Србија као наша држава нема алтернативу, реч је о неделотворном популизму коме је одавно истекао рок. За једну странку је погубно када не може да се извуче из заглибљености у анахроне идеје. Управо нам ДСС демонстрира ту погубну политичку анахроност.

У завршним реченицама свог говора на Главном одбору ДСС-а Војислав Коштуница истиче: „Ми грађане Србије увек смемо да погледамо у очи, пошто смо бранили и увек ћемо бранити интерес наших грађана, наше привреде, нашег народа и наше државе.“ За ДСС и све наше странке много је важније да своје политичко деловање и политичке концепције радикално приспитају пре него што се усуде да погледају грађане у очи.